

Manual Børneundersøgelse

K8 medicin - Færdighedstræning 13

Læringsmål

Den studerende har efter endt modul kendskab til anamneseoptagelse og kan foretage undersøgelse af småbørn og større børn.

Forberedelse til timen

Læsning af manual. Repetition af relevant anatomi og fysiologi.

Indikation/kontraindikation

Anamneseoptagelse og objektiv undersøgelse af børn, som er mistænkt for et helbredsmæssigt problem, med henblik på at afklare:

- årsagen til undersøgelsen, dvs. barnets symptomer
- barnets generelle helbredstilstand
- barnets psykomotoriske udvikling
- familiens ressourcer
- tegn på sygdom hos barnet
- plan for evt. supplerende undersøgelser

Identifikation af patient

Spørg ind til barnets navn, CPR

Information til patient

Den første kontakt

- Skab god stemning (kontakt til forældre/barn)
- Præsenter dig selv
- Hils på barnet

Forberedelse af patient

- Fortæl, hvad du vil
- Vis evt. stetoskopi o.a. på dukke eller forældre – afhængig af alder

Manual Børneundersøgelse

K8 medicin - Færdighedstræning 13

Apparatur/utensilier

Til almindelig undersøgelse:

- Barnevægt
- Længdemåler
- Målebånd
- Skema over den normal udvikling
- Undersøgelsesbriks
- Steteoskop

Til specielle undersøgelser desuden evt. behov for:

- Otoskop*
- Oftalmoskop
- Reflekshammer
- Spatel*
- Blodtryksapparat med lille manchete
- Eksplorationshandske og kreme*

De med * mærkede instrumenter må dog kun anvendes med en læge som hosstående vejleder. Der må kun udføres undersøgelse efter tilladelse af forælder.

Manual Børneundersøgelse

K8 medicin - Færdighedstræning 13

Procedure

Anamneseoptagelse om trivsel og udvikling

- Start med åbne spørgsmål (fx "hvordan går det med Peter?")
- Lad forældrene fortælle og lyt opmærksomt
- Stil supplerende spørgsmål
- HUSK forældrene taler altid sandt om deres barn
- Evt. ses vaccinationskort, barnets bog, kopi af udskrivningskort m.m.
- Lad større børn fortælle selv

Videre udredning - Liv og trivsel indtil nu

- Graviditetsforløb (infektion, blødning, tobak, alkohol, medicin)
- Fødsel/GA/Apgar scor
- Længde/vægt ved fødslen
- Dagene efter fødslen
- Ernæring (amning, modermælkserstatning, afvænning, nuværende)
- Legemsvækst (højde og vægt)
- Sygdom (infektioner)
- Vaccinationer
- Indlæggelser (hvor, hvornår, for hvad)

Udvikling

- Grovmotoriske færdigheder (bug- til rygleje, sidde selv, rejse sig, gå)
- Finmotoriske færdigheder (klappe, række ud, pincetgreb)
- Sociale udvikling (smiler, spiser med fingre, reserveret for andre)
- Sproglig udvikling (lytter til lyde, hviner, vender sig mod stemmer, snakker)

Familien

- Arvelige sygdomme
- Andre sygdomme (kroniske, handicaps, uventede dødsfald)
- Infektionssygdomme i barnets omgangskreds (luftveje, diarré, børnesygdomme, udlandsophold)
- Sociale forhold (bolig, brændeovn, tobak, husdyr, pasning)

Observation

- Færdigheder
- Sprog
- Social adfærd
- Forhold (forældre imellem, barn/forældre, familien/dig)
- Observér grov- og finmotorik, koordination, syn, hørelse, opmærksomhed, interesse, samspil og sprog)

Manual Børneundersøgelse

K8 medicin - Færdighedstræning 13

Undersøgelse

- Start oppefra og lad hos det mindre barn hænderne blive på barnet HELE tiden
- Barnet placeres evt. på mors/fars skød med ansigtet mod dig, større børn står eller ligger
- Hoved (fontaneller, suturer, form)
- Øjne (lejring, synakser, sklerae, pupiller)
- Ansigt (form, næse, mund, tænder)
- Ører (form, placering, hørelse)
- Hals (form, gl. thyreoidea, jugulum, klavikler)
- Brystkasse (form, symmetri, farve, st.c., st.p., respiration, thoraxbevægelser)
- Abdomen (lever, milt, nyrer, blære)
- Genitalier (udseende, testikler, brokporte, anus, femoralispuls – VASK FINGRE!!)
- Ryg (form, øget behåring)
- Ekstremiteter (form, længde, negle, led, muskelfunktion -kraft og -fylde)
- Hud (struktur, farve, behåring, elementer, café au lait mm.)

Konklusion og plan

- Kort resumé af fund (positive som negative)
- Ved tvivl – bortforklar ikke, men hent assistance
- Plan for videre forløb
- Spørg om der er yderligere spørgsmål fra forældre
- Farvel og tak

Risici

Fejlkilder

Litteratur

Pædiatri, illustreret lærebog, FADL's Forlag, 2. udgave, 1. oplag, Tom Lissauer og Graham Clayden, dansk redaktion Ulrikka Nygaard og Kjeld Schmiegelow.

Side 10 – 42: Anamnese og objektiv undersøgelse samt den normale udvikling

Udarbejdelse/godkendelse

Udarbejdelse:

Godkendelse: Lone Agertoft

Dato: 23.07 2019